

Tariximizə nəzər salsaq, görərik ki, inkişafımızın bütün mərhələlərində qadınlar kişilərlə bərabər dövlət quruculuğunda, ictimai-siyasi həyatımızın hər bir sahəsində fəal iştirak ediblər. Azərbaycan Şərqi qadınlara kişilərlə bərabər seçkilərdə iştirak etmək, seçmək və seçilmək hüququ verən ilk ölkədir. Bununla da Azərbaycan qadının hətta demokratianın beşiyi sayılan bir sıra Avropana ölkələrindən və ABŞ-dən əvvəl cəmiyyət həyatında siyasi proseslər qoşulmaq hüququ verilib.

Azərbaycan qadınları bu gün də dövlət quruculuğunda, ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak edərək Vətənimizin sosial-iqtisadi, elmi-intellektual potensialının artırılmasına, mədəniyyətimizin inkişafına öz töhfələrini verirlər.

Dövlətimizin prioritətlərindən biri

Müstəqil Azərbaycanın 1995-ci il noyabrın 12-də qəbul edilən ilk Konstitusiyası qadınların kişilərlə bərabər hüququnu təsdiq-ləməklə demokratik dövlət quruculuğu prosesində onların fəal iştirakının hüquqi bazasını formalasdırdı. Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1998-ci il yanvarın 14-də imzaladığı "Azərbaycanda qadınların rolinin artırılmasına dair tədbirlər haqqında" sərəncamı, daha sonra "Azərbaycan Respublikası Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılması haqqında", "Azərbaycan Respubli-

kasında dövlət qadın siyasetinin həyata keçirilməsi haqqında" fərmanları qadınların ictimai-siyasi həyatda iştirak və imkanlarının genişləndirilməsi sahəsində dövlət strategiyasının əsaslarının yaradılmasında mühüm rol oynadı.

Ümummilli Liderimizin əsasını qoymuş bu siyaset Prezident İlham Əliyev hakimiyətin ilk illərindən bu günədək uğurla davam etdirilir. Qadın hüquqları, o cümlədən onların ictimai həyatda fəaliyyətinin artırılması istiqamətində önəmli addımlar atılır. Qadınların ictimai-siyasi həyatda fəal təmsilciliyi, bütün sahələrdə kişilərlə bərabər hüquqlara malik olması dövlət idarəciliyinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrilmişdir. Təşkilatlılığı, biliyi və istedadı ilə seçilən, ictimaiyyət arasında böyük nüfuz qazanan xanımlarımız ölkənin ali icraedici və qanunverici orqanlarından, məhkəmə-hüquq sistemində tutmuş dövlətin ən mühüm, statoji pillələrində şərəfli xidmətə irəli çəkililər. İndi Azərbaycan qadınının səsi dünyadan ən uca tribunalarından, ali dövlət tədbirlərində gəlir və onlar bu gün xalqımızın haqq səsini qururla bütün dünyaya yayırlar.

Möhtərem Prezidentimiz qadınların cəmiyyətdə iştirakını daha da artırmaq üçün

hələ 2006-ci ildə "Gender bərabərliyinin təminatları haqqında" qanun, Qadın Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi kimi yenidən formalasdırılması ilə bağlı müvafiq sərəncam və digər mühüm sənədlər imzalanmışdır. Yorulmadan həyata keçirilən bu siyasetin mahiyyətində qadınlara cəmiyyətin tamhüquqlu üzvü kimi bütün imkanlardan bərabər istifadə üçün zəruri şəraitin yaradılması dayanır. Günümüzdə isə qadınlar artıq yalnız mədəniyyət sahəsində, səhiyyədə, təhsildə və elmdə deyil, biznes sahəsində də öz sözlərini deyirlər. Əslində, elə bu da milli dövlətçiliyimizin daha da möhkəmələndirilməsinə, ailə institutunun təkmilləşməsinə, göc nəsilin zərif təbəqəsinin xalqımızın taleyüklü problemlərinin həllində dəha yaxından iştirakına, cəmiyyətdə şəffaflığın, ədalətin, hüquq bərabərliyinin daha etibarlı təmininə və qorunmasına yönəlib.

İqtisadi sferada qadınların təmsilciliyi yüksəlir

Gender bərabərliyinin təmin edilməsi davamlı inkişafın zəruri komponentidir. Bu balansın pozulması yalnız mənəvi-sosial

problem deyil, həm də böyük iqtisadi problemdir. Azərbaycanda əmək bazarında gender balansının qorunması üçün müxtəlif tədbirlər görülür. Azərbaycanda qadınların iqtisadi təşəbbüskarlığının artması, onların kiçik və orta sahibkarlıqdə geniş təmsilciliyi məşğulluğun təmin olunması baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Qadınların əmək bazarında kişilərlə bərabər iştirakına imkan yaradılması onların idarəetmə, biznes və hakimiyət strukturlarında daha geniş təmsil olunmasını şərtləndirir. Burada əsas məqsəd qadınlarda özünənəm hissini artırmaq, cəmiyyətə töhfə verə bilmələri üçün şərait yaratmaqdır.

2006-ci ildə qadınlarla bağlı işlərin daha mütəşəkkil və ardıcıl şəkildə aparılması üçün Prezident İlham Əliyevin müvafiq fərmani ilə yenidən formalasdırılan Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi ötən müddət ərzində çox işlər görüb. Başqa sözlə, ölkəmizdə qadın və uşaq problemlərinin həlli, gender programının icrası yeni inkişaf mərhələsinə qədəm qoyub. Gender siyaseti üzrə hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, cəmiyyətin bütün təbəqələrdən olan üzvlərinin bərabər hüquqlarının təmin edilməsi üçün "Gender bərabərliyinin təminatla-

rı haqqında" (2006-ci il), "Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında" (2010-cu il) Azərbaycan Respublikasının qanunları qəbul olunmuşdur. Bütün bunlar təfəkkürlərdə yeni düşüncə tərzinin formalasması ilə bərabər, köhnəmiş stereotiplərin də qırılmasına səbəb olmuşdur.

Azərbaycan qadını tarixən öz fealiyyətinin əsasən maarifçilik və xeyriyyəçilik ideyalarının yayılmasından başlayaraq mədəni, dini, milli-mənəvi dəyər və ənənələrin daşıyıcıısı və qoruyucusu kimi davam etdirmişdir. Əzm, dəyanət və qəhrəmanlıqla qət edilən bu yol isə haqlı olaraq öz layiqli qiyməti almışdır. Bu gün Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın simasında qadınlar dövlətə, xalqa şərəfli xidmətin en mükəmməl nümunələrini yaradırlar. Hörmətə və rəğbətə layiq bu fədakar xidmət isə dövlətimizin şanlı tarixinə, onun Zəfər salnaməsinə qızıl hərflərle yazılmışdır.

Yeri gəlmışkən, Vətən müharibəsində qələbələrimizin qazanılmasına öz əvəzsiz töhfələrini verən, həm ön, həm arxa cəbhədə fədakarlıq, vətənsevərlik, milli birlik və milli ruh nümayiş etdirən onlarla Azərbaycan qadını da dövlətimizin ali diqqətindən

kənardı qalmamışdır. Onlardan bir çoxu yüksək dövlət mükafatları ilə təltif olunmuş, şəhid xanımlarımızın əziz xatirosi qayğı və saygı ilə əhatə olunmuşdur.

Qadınlar ölkənin ictimai-siyasi həyatında fəaldırlar

Bu gün Azərbaycan Respublikasının bütün qanunları və normativ-hüquqi aktlarında qadınların bərabər hüquqlarının təsbit edilməsi diqqət mərkəzində saxlanılır. Prezident İlham Əliyev ölkənin ictimai-siyasi həyatında qadın nümayəndəliklərinin genişlənməsinə çox böyük diqqət yetirir. Dövlət başçısının sərəncamları ilə müxtəlif sahələrdə fərqlişən qadınlar mükafat və fəxri adlara layiq görülürler. Qadınların ictimai-siyasi həyatda daha çox cəlb olunması, uşaqların hüquqlarının təmin edilməsi və onlar üçün zəruri şəraitin yaradılması üçün ciddi işlər görülür.

İndi Azərbaycan öz tarixinin hərtərəfli və sürətli inkişafi, bərpa və quruculuq dövründə daxil olub. Bu yol ölkəmizin daha ümidi gələcəyinə aparır. Dövlətimizin qadın siyasetindən danışarkən, sözsüz ki, Hüseyn Cavidin "Qadın gülərsə, şı issız mühiitimiz güləcək, - Sürükənən bəşəriyyət qadınla yüksələcək" misraları yada düşür. Bu gün Prezident İlham Əliyevin uğurla həyatda keçirdiyi siyaset nəticəsində Azərbaycan qadını ürəkdən gülməyi bacarır, o, xoşbəxt və firavandır.

**Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"**